

D E C I Z I E

04 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan
Liliana Catan
Vladimir Timofti
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Nicolai Bodiștean
în pricina civilă la cererea introductivă a Societății cu răspundere limitată
„Lăpușna-Vin” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de sine,
împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2015, prin care au
fost admise cererile lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Lăpușna-Vin”,
Anatolie Nacu cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor
organelor de conducere ale Societății cu răspundere limitată „Lăpușna-Vin” și
asigurarea acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 01 aprilie 2013, SRL „Lăpușna-Vin” a depus cerere introductivă cu privire
la intentarea procesului de insolabilitate față de sine.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2013 a fost admisă spre
examinare cererea introductivă depusă de către SRL „Lăpușna-Vin” privind
intentarea procesului de insolabilitate față de sine, în scopul prevenirii modificării
stării bunurilor SRL „Lăpușna-Vin” în perioada de până la intentarea procesului de
insolabilitate, au fost aplicate măsuri de asigurare, fiind numit în calitate de
administrator provizoriu ÎI „Nacu Anatolie”.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 29 august 2013 a fost constatată
insolabilitatea SRL „Lăpușna-Vin” și intentat procesul de insolabilitate cu
inițierea procedurii simplificate a falimentului față de SRL „Lăpușna-Vin”, fiind
desemnat în calitate de lichidator al SRL „Lăpușna-Vin”, ÎI „Nacu Anatolie”.

La 17 aprilie 2015, lichidatorul SRL „Lăpușna-Vin”, Anatolie Nacu a depus o
cerere, prin care a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a persoanelor de
conducere a SRL „Lăpușna-Vin”.

În motivarea cererii a indicat că SRL „Lăpușna-Vin” în proces de lichidare
este vinovată de următoarele acțiuni: nedepunerea cererii introductive odată ce au
survenit temeiurile de insolabilitate.

Menționează că conform art. 14 alin. (1) din Legea insolvenței, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă este în incapacitate de plată, iar conform alin. (3) din același articol, debitorul este obligat să depună cererea imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii incapacității de plată a debitorului.

Susține că conform art. 14 alin. (4) din Legea enunțată, dacă debitorul nu depune cererea în cazul și în termenul prevăzut de prezentul articol, persoana care, conform legislației în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu responsabilitate nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut al alin. (3), iar conform art. 248 alin. (1) lit. b) din Legea menționată, la cererea creditorilor, administratorului sau din oficiu, în cazul insuficienței masei debitoare, instanța de judecată decide printr-o încheiere ca o parte din datoriile debitorului să fie suportate de membrii organelor de conducere ale debitorului dacă aceștia sunt vinovați de nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art. 14 din Legea insolvenței.

Afirmă că debitorul nu a îndeplinit prevederile legale de înaintare în termen a cererii introductive odată cu survenirea temeiurilor de insolvență a debitorului.

Ulterior, lichidatorul SRL „Lăpușna-Vin”, Anatolie Nacu a depus o cerere de completare și concretizare a cererii inițiale, solicitând atragerea la răspundere subsidiară a asociatului și fostului conducător al SRL „Lăpușna-Vin”, Nicolai Bodișteanu conform art. 15 și 248 lit. f) și i) din Legea insolvenței.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2015 a fost admisă cererea lichidatorului SRL „Lăpușna-Vin”, Anatolie Nacu cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale SRL „Lăpușna-Vin”, a fost atras la răspundere subsidiară asociatul și fostul conducător al SRL „Lăpușna-Vin”, Nicolai Bodișteanu și a fost încasată de la fostul conducător al SRL „Lăpușna-Vin”, Nicolai Bodișteanu în beneficiul SRL „Rodals” suma de 26341 lei și în beneficiul Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Hîncești suma de 31120,17 lei. A fost admisă cererea lichidatorului SRL „Lăpușna-Vin”, Anatolie Nacu cu privire la asigurarea acțiunii și a fost aplicat sechestru pe sursele financiare și bunurilor imobile sau mobile deținute sau aflate la alte persoane ce aparțin fostului conducător al SRL „Lăpușna-Vin”, Nicolai Bodișteanu, în limita sumei de 57461,17 lei.

La 21 septembrie 2015, Nicolai Bodișteanu a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen și admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și trimiterea cauzei spre rejudecare.

Recurentul Nicolai Bodișteanu, în motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, deoarece prima instanță a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea.

Menționează că conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 4685 din 01 martie 2011, asociați ai SRL „Lăpușna-Vin”, la momentul intentării procedurii de insolvență, erau: el - cu cota-parte din capitalul social de 67% și Igor Terzi - cu cota-parte din capitalul social de 33%.

Consideră că la examinarea cererii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale SRL „Lăpușna-Vin”, instanța urma să atragă la răspundere subsidiară și pe Igor Terzi.

Susține că instanța, dispunând atragerea sa la răspundere subsidiară, nu a ținut cont de faptul că el deține cota-parte din capitalul social al SRL „Lăpușna-Vin” de 67%, iar conform art. 58 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 135-XVI din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată, hotărârile adunării generale a asociaților se adoptă cu cel puțin trei pătrimi din voturile tuturor asociaților societății dacă statutul acesteia nu prevede un număr mai mare de voturi pentru lichidarea societății, numirea lichidatorului și aprobarea bilanțului de lichidare. Prin urmare, el nu a dispus de toate împuternicirile legale pentru depunerea cererii corespunzătoare fără a lua în considerație opinia celui alt asociat.

Afirmă că conform art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvenței, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni: nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art.14, însă prima instanță, contrar prevederilor enunțate, a dispus încasarea întregii sume.

Invocă că instanța de insolvență a dispus atragerea sa la răspundere subsidiară cu încălcarea termenului prevăzut de art. 248 alin. (5) din Legea insolvenței.

Mai invocă că hotărârea primei instanțe nu a fost pronunțată în ședința de judecată. Mai mult ca atât, judecătorul nu s-a retras în camera de deliberare pentru emiterea acesteia.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de repunere în termen a recursului și de a respinge recursul ca fiind depus în afara termenului legal din următoarele considerente.

Din actele pricinii se constată că la 01 aprilie 2013, SRL „Lăpușna-Vin” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de sine.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2013 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către SRL „Lăpușna-Vin” privind intentarea procesului de insolvență față de sine, în scopul prevenirii modificării stării bunurilor SRL „Lăpușna-Vin” în perioada de până la intentarea procesului de insolvență, au fost aplicate măsuri de asigurare, fiind numit în calitate de administrator provizoriu ÎI „Nacu Anatolie”.

Ulterior, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 29 august 2013 a fost constată insolvența SRL „Lăpușna-Vin” și intentat procesul de insolvență cu inițierea procedurii simplificate a falimentului față de SRL „Lăpușna-Vin”, fiind desemnat în calitate de lichidator al SRL „Lăpușna-Vin”, ÎI „Nacu Anatolie”.

La 17 aprilie 2015, lichidatorul SRL „Lăpușna-Vin”, Anatolie Nacu a depus o cerere, prin care a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a persoanelor de conducere a SRL „Lăpușna-Vin”.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2015 a fost admisă cererea lichidatorului SRL „Lăpușna-Vin”, Anatolie Nacu cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale SRL „Lăpușna-Vin”, a fost atras la răspundere subsidiară asociatul și fostul conducător al SRL „Lăpușna-Vin”, Nicolai Bodișteanu și a fost încasată de la fostul conducător al SRL „Lăpușna-Vin”, Nicolai Bodișteanu în beneficiul SRL „Rodals” suma de 26341 lei și în beneficiul Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Hîncești suma de 31120,17 lei.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

La caz, se constată că deși hotărârea a fost pronunțată de instanța de insolvență la 26 iunie 2015, Nicolai Bodișteanu a depus cererea de recurs numai la 21 septembrie 2015, prin urmare cu încălcarea termenului de 15 zile prevăzut de art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) CPC persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cu referire la aceste prevederi legale, instanța de recurs constată că recurentul Nicolai Bodișteanu a solicitat repunerea în termen a recursului, însă nu a invocat niciun motiv, în sensul prevederilor art. 116 CPC, care ar justifica neîndeplinirea actului de procedură în termen și care ar constitui temei pentru repunerea recursului în termen.

Mai cu seamă se va reține că deși din procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de insolvență din 26 iunie 2015 rezultă că Nicolai Bodișteanu nu a participat la pronunțarea dispozitivului hotărârii, se constată că ultimul în aceeași zi, 26 iunie 2015, a depus o cerere de examinare a pricinii în lipsa sa.

Ca urmare, este incontestabil că recurentul Nicolai Bodișteanu cu certitudine a cunoscut despre existența și examinarea prezentului litigiu, solicitând examinarea cauzei în lipsa lui, prin urmare acesta trebuia să întreprindă toate măsurile, după cum sugerează atât practica națională, cât și jurisprudența constantă a CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la justiție, inclusiv prin depunerea recursului în termenul prevăzut de lege, fapt ignorat, însă, de acesta.

Distinct de cele arătate, instanța de recurs consideră necesar de a respinge solicitarea recurentului cu privire la repunerea recursului în termenul de declarare, aceasta fiind una abuzivă.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) CPC, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Instanța de recurs pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea în eroare. Buna-credință prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

În conexiunea celor relatate, se va reține că soluția dată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Astfel fiind, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea lui Nicolai Bodișteanu de repunere în termen a recursului și de a respinge recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge cererea lui Nicolai Bodișteanu de repunere în termen a recursului.

Se respinge recursul declarat de către Nicolai Bodișteanu ca depus în afara termenului legal.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Liliana Catan

Vladimir Timofti

Ala Cobăneanu